

Miklya Zsolt

Hanni-Hanna

Koszorú egy szonettregényből

1

A baldachin ideleln túl nehéz,
és *elsüllyedünk* mind, *ha nincsen partunk*,
olyat teszünk, rendre, mit nem akartunk,
s későn ismerjük fel, hogy tévedés.
Későn látjuk be, *megleltem hazámat*,
későn kapom meg végső nevemet,
Hanni vagyok, Hajnal, nem rettenet,
kacagva jöttem, sírba tesz a bánat.
Hanni-Hanna, hintáznak a nevek,
Anni-Anna, felel rá a diófa,
azt nem mondták még be a rádióba,
hogy fejjel lefelé itt nem lehet,
földet söpör hajam, szemem eget,
hintázik minden, nem tudom, mióta.

2

Hintázik minden, nem tudom, mióta,
fejem fölött a felhő-mennyezet
hajóba szállt és tengeribeteg,
csak én bírom, a kis matrózfióka.
Kis matróz nemcsak fiúból lehet,
Hanni-Hanna, én hintázva születtem,
Anni-Anna, kihajózunk mi ketten,
a többiek a parton tengenek.
Anyá, ne félj, tartom a kötelet,
bár észak felől feltámad a bórá,
szemet vetett a Hajnalka-hajóra,
a vízbe szórom minden kincsemet,
nem keletkezik belőle sziget,
csak te maradsz itt velem, virradóra.

3

Csak te maradsz itt velem virradóra.
Korán van még, a kávé fel se tettem.
Rám nehezedett megint a kietlen.
Sok hiábavalóvá vált tanóra.
Benn aluszik a férjem és fiam.
Szuszognak még a paplan alatt szépen.
Szundít a távolság Lackó szemében.
Majd megkapja. Csak bírjam ki magam.
Szundít velük a labda meg a rét,
még nem öltöznek színeikbe újra.
Kenyeret vágok. S mint aki jól tudja,
megvajazom a szendvics két felét.
Két kagylóhéj kenyérből, összecsucukva.
Ki sosem ismeri meg tengerét.

4

Ki sosem ismeri meg tengerét,
elszárad lassan, falak közé zárva.
Nem akkor lettél véglegesen árva,
amikor anya lehunyta szemét.
Éjjel is élt és szuszogott a ház,
a falakban az indulat keringett,
te nem vetted le még a matrózínget,
ő rég letette. Nincs több indulás.
Csak veszteglés van. Indulóját fújja
eszélösen a száraz parti szél.
Szélnótás asszony tereget, s míg ujjja
vásznat feszít, a szíve még zenél.
Pedig csak lepedő, már nem vitorla.
A kender is a kék vízről mesél.

5

A kender is a kék vízről mesél,
amibe nőtt, amibe kinyújtózott,
és erősödve rostoként fogódzott,
míg le nem metszette a pengeél.
Erős kezek az áztatóba tették,
a langyos víz alatt jól megpuhult,
megszáritották, és addig törették,
míg pozdorjája, rendre, mind kihullt.
A tiloló alatt lett fonható,
bár érdes maradt, nem igazán selymes,
nehezen szakadt, így lett engedelmes,
kifehértve vászonnak való.
Vitorla mozdul, indul a hajó,
vászonba öltözködtek mind a termek.

6

Vászonba öltözködtek mind a termek,
az ablakokon csinos függönyök,
a padokon hetvenkét kis könyök
között vonalas füzetek hevernek.
Iskolaköpeny matrózíng helyett.
A könyök padot támaszt derékszögben.
A derék egyenes, ha légy beröppen,
zümmögése is hallatszik, lehet.
A tanító nénik rendre nevelnek,
a matrózláb a pad alá simul,
nem futkos, nem is kalimpál a gyermek,
vigyázzban ül, a padhoz idomul.
S míg fecskefarkat írni megtanul,
a vonalak betűket követelnek.

7

A vonalak betűket követelnek,
a követelményszint nem változik.
Anyá nincs itt, nagyobbakat tanít,
akik már szépen írnak, jól felelnek.
Jó lesz itt neked, hidd el, Hannikám,
itt minden néni, bácsi jót akar,
beállsz a sorba, az is megy hamar,
majd kalimpálsz otthon, a hintafán.
Légy szorgalmas, és fogadjál szót, kincsem,
figyelj oda, ha tanítód beszél.
Hidd el, a szorgalom mindent megér,
jó kisdobos leszel, s ez még nem minden,
büszke leszek rád. El ne szökjél innen.
Ha bánthanak, akkor is jó legyél.

8

Ha bánthanak, akkor is jó legyél,
hiába szöksz, nem találsz otthont máshol,
a semmi rád talál, úgyis kirámol,
maradj csak, itt a porszem is megél.
Hisz porból vagy és visszatérsz a porba,
becsüld meg jobban a tanotthonod,
én sem futottam messzire, tudod,
egy atléta kibírja, az a dolga.
Hozzám is járnak felügyelő bácsik,
és nem lehetek annyira merész,
hogy bokán rúgjam őket. Egyik-másik
megérdemelné pedig. Szenvedés.
De örömet terem. És majd elválík,
miért jár jutalom vagy büntetés.

9

Miért jár jutalom vagy büntetés,
azt nem tudhatja, legfeljebb a hinta.
Hol fenn, hol lenn. Fény- és árnyékpallinta.
Mégfogyatkozva teljes az egész.
Fogyom magam. Eltakarom az arcom.
Nem akarom, hogy mindig lássanak.
Újholdkor csak egy ív a holdalak.
Újholdhajó. Nem maradhat a parton.
Elindulok a vízen értetek,
megérkezem majd egyszer, megígérem.
Az is lehet, hogy ti jöttök el értem.
És az is lehet, hogy megértetek.
Hanni-Hanna, hintáznak a nevek.
Anni-Anna, így biztos utolérem.

10

Anni-Anna, így biztos utolérlek.
 Tudom, anya, hogy engem is szeretsz.
 A betegségről pedig nem tehetsz.
 A fiúkról most ne beszéljünk, kérlek.
 Ha én lehettem volna a fiad...
 Te is inkább a bátyád lettél volna...
 Ha minden lány fiúnak gyakorolna,
 miről dalolt volna Edith Piaf?
 Nem bánok semmit. Nem bánok, azért sem.
 Én odaadtam neki mindenem.
 Ő megdobott. Nem törődött velem.
 Én bokán rúgtam inkább Zoli bácsit.
 Miért lesz jó az egyik, rossz a másik?
 Nem értek semmit. Anya, én nem értem.

11

Nem értek semmit, anya. Én nem értem,
 ha viháncolok, és ha táncolok,
 az miért olyan borzasztó dolog?
 Mért állít falhoz? Mi lehet a vétkem?
 Én próbálok jó lenni, ahogy mondtad.
 De mi a jó? És miért rossz neki,
 ha fal helyett a kislány elszökik?
 Ha óhajtó a kijelentő mondat.
 Én nem akarom látni Zoli bácsit.
 Hogy vállamra tegye mindkét kezét,
 és megszorítsa. A gyerek, ha játszik,
 könnyen elveszti egyik életét.
 De nem baj, amíg talpon van a másik.
 Forrasztó füvet szerezni nehéz.

12

Forrasztó füvet szerezni nehéz.
 Kinek szétszedik minden csontját-bontját,
 összefoldozni csak a kígyók tudják,
 ha életfűvel kenik mindenét.
 Na ezt rakd össze, drága Zoli bácsi.
 A falat is téglákra bonthatod.
 Nincs egy cselekvőképes mondatod.
 A normális gyerek mind beleásít.
 Inkább szököm. A falat itt hagyom.
 Kihajózunk, jó szelünk lesz, már érzem.
 Matrózinget húzunk, és a taton
 mint zászló lobog gallérom a szélben.
 A tengerben tündérsziget vagyom.
 Életre kel lábam-karom, a térdem.

13

Életre kel lábam-karom, a térdem,
 futok felétek, ajkam harapom,
 kapafogaim gyöngyök, azt adom,
 amim van, amit kaptam és nem kértem.
 Nem kértem azt sem, játsszatok velem,
 kéretlenül is pajtásotok lettem,
 hiszen én már kispajtásnak születtem,
 s velem született minden énekem.
 Én nem lehettem *boldog dallam* ottan,
 hol vezényszóra *marsol, jól kilép,*
 parancsra *önti dalba,* elhagyottan,
 hogy fal mellé lett állítva a nép.
 Én csak egy boldog matrózlányka voltam,
 hintázva dúdoló nektek zenét.

14

Hintázva dúdoló nektek zenét,
 Hanni-Hanna, pendül a cimbalom,
 Anni-Anna, lendül hozzá karom,
 a föld felettem, alattam az ég.
 Hol fenn, hol lenn, anya, ugye, tudod,
 két matrózlány, ma kihajózunk, messze,
 újholdhajón a szép tündérszigetre,
 hol boldogok leszünk, ha akarod.
 Csak van még egy kis dolgom, elintézem,
 kenyeret veszek, tejet, s egy kevés
 szalámit mellé, nincs most többre pénzem.
 A parton élni kell, nem tévedés.
 Már indulok is, vár a tenger, érzem,
 a baldachin ideleenn túl nehéz.

15

A baldachin ideleenn túl nehéz,
 hintázik minden, nem tudom, mióta.
 Csak te maradsz itt velem, virradóra,
 ki sosem ismeri meg tengerét.
 A kender is a kék vízről mesél.
 Vászonba öltözködtek mind a termek.
 A vonalak betűket követelnek.
 Ha bántanak, akkor is jó legyél.
 Miért jár jutalom vagy büntetés?
 Anni-Anna, így biztos utolérem.
 Nem értek semmit. Anya, én nem értem.
 Forrasztó füvet szerezni nehéz.
 Életre kel lábam-karom, a térdem.
 Hintázva dúdoló nektek zenét.